

VENTSPILS BIBLIOTĒKA

VĒSTURE 1919-1974

1919

23. septembrī Ventspilī sāk darboties lasītava ¹

1920

9. martā tiek atvērta Ventspils pilsētas bibliotēka. Pilsētas pašvaldība bibliotēkas grāmatu iegādei atvēlēja 6000 rubļus. Par šo naudu tika iegādātas 450 grāmatas ²

Bijušās Izglītības biedrības dibinātājs – mācītājs **Teodors Grīnbergs** bibliotēkai nodeva 1500 Izglītības biedrības bibliotēkas grāmatas ³

Par bibliotēkas pirmo pārzini kļuva aktīvistis, sabiedriskais darbinieks un skolotājs **Jānis Sviestiņš**. Pirmos gadus, līdztekus bibliotēkas pārziņa darbam, strādāja arī par bibliotekāru ⁴

1921

Bibliotēkā sāka strādāt pirmā algotā darbiniece **Erna Sviestiņa**, saņemot 125 rubļus mēnesī ⁵

1937

Ventspils pilsētas lasītava un bibliotēka bieži mainījusi savu atrašanās vietu. Latviešu Krājaizdevumu sabiedrības nams, vecais Rātsnams, II pamatskolas Skolas ielā, tirgotāja Kraula nams Saules ielā, tad atkal Rātsnams līdz **pilsētas valde nolēma iegādāties namu Akmeņu ielā 2** ⁶

1940

Decembrī, lai labāk apkalpotu lasītājus, kas dzīvo un strādā tālu no centra, **Ventspils bibliotēka izveidoja pirmo grāmatu izdalīšanas punktu pilsētas kokapstrādes rūpnīcā "Ventspils koks"**. 1951. gadā ir jau 25 šāda veida grāmatu izdalīšanas punkti ⁷

1944

Bibliotēkas telpās atrodas vācu karaspēka daļa. Daudz grāmatu tiek sabojātas un izvazātas. Iznicināti 11'000 sējumu, to starpā gandrīz visi klasiķi

Rudenī bibliotēka uz laiku tika slēgta pavisam

1948

Decembrī **tiek dibināta Ventspils pilsētas 2. bibliotēka Pārventā, Tārgales ielā 42** ⁸

1950

Sākot ar 1. jūliju pilsētas bibliotēkā Akmeņu ielā 2 darbu uzsāka jaunizveidotā **1. bērnu bibliotēka**, kurā pie ieejas mazos lasītājus uzrunāja plakāts "Kādas grāmatas lasīt"

1954

16.janvārī tika pieņemts lēmums atvērt **Ventspils pilsētas 3. bibliotēku Gāliņciemā**. Bibliotēka atradās Mācītājmuižā ⁹

1960

Ventspils 1. bibliotēka **pāriet uz jaunu lasītāju apkalpošanas formu - atklātu pieeju grāmatu plauktiem** ¹⁰

1965

Pilsētas 1. bibliotēkā notika kapitālais remonts un **Bērnu bibliotēka tika pārcelta uz jaunām telpām Marksa ielā 8** (tagad Ganību ielā) ¹¹

1967

Ventspils pilsētas 1. bibliotēka tiek pārveidota par **pilsētas zinātnisko bibliotēku**

1970

Pēc telpu rekonstrukcijas **Bērnu bibliotēka "Buratino" bija viena no lielākajām un labāk aprīkotajām bērnu bibliotēkām Latvijā**. Arī Ventspils zinātniskajā bibliotēkā, Akmeņu ielā 2, 1970. gadu sākumā sāk remontu, lai paplašinātu telpas ¹²

1973

Kultūras ministrijas pakļautības bibliotēkas pāriet uz centralizēto sistēmu. Bibliotēka iegūst **Ventspils pilsētas Centrālās zinātniskās bibliotēkas** nosaukumu

1974

Turpinot attīstību, tika izveidota Ventspils pilsētas Centrālās zinātniskās bibliotēkas **mūzikas un nošu literatūras lasītava**. **Tā bija otra tāda veida lasītava visā republikā** ¹³

1919. gadā atvērta lasītava darbojas 7 dienas nedēļā un to apkalpoja brīvprātīgie palīgi

Grāmatas bibliotēkā izsniedza par maksu. Pirmajā darbības gadā lasītājiem tika izsniegtas 4200 grāmatas, iekasējot 3540 rubļus

Pirmais Ventspils bibliotēkas pārzinis **Jānis Sviestiņš** Ventspils bibliotēku vadīja līdz 1940. gadam, bet 1945. gadā viņš beidzot laivā devās pāri jūrai uz Zviedriju. Vienīgais, kas tika paņemts līdzi, bija kaste ar grāmatām

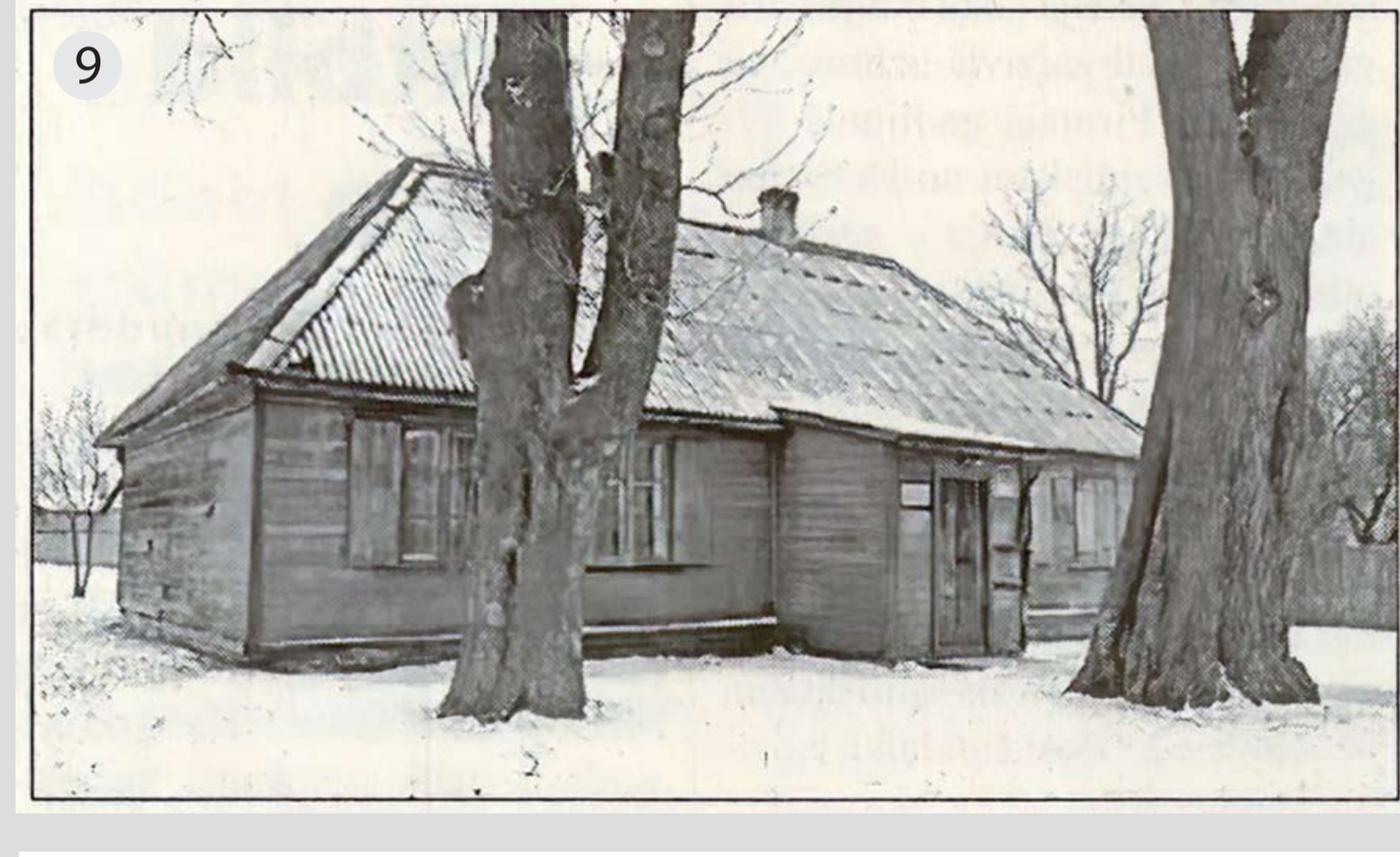
Jāņa Sviestiņa dzīvesbiedre **Erna Sviestiņa bibliotēkai uzdevināja 700 grāmatas un periodiskos izdevumus no Lundas latviešu bibliotēkas**, kas no Zviedrijas pāri Baltijas jūrai atceļoja uz Ventspils bibliotēku

1933. gadā lasītāji, kuri nēma grāmatas uz mājām, katru mēnesi maksāja 20-40 santimus. No lasītāju iekasēm gada ieņēmumi bija 1579 latu un 45 santimi

1948. gadā dibinātā Pārventas bibliotēkā sākumā bija tikai 150 grāmatu, kas glabājās vienā mazā skapīti

Pilsētas bibliotēka sākot ar š.g. 1. jūliju tiek slēgta uz 6 nedēļām un bibliotēkas darbinieki nosūti lauku darbos. Bibliotēkas abonenti tiek uzziņināti laikā nokārtot savas saistības ar bibliotēku, nomaksāt lasīmo maksu un grāmatas paturēt lasīšanai, vai arī nodot līdz mīnētam laikam bibliotēkai. Sākot ar š.g. 14. augustu bibliotēka-lasītava būs atvērta atkal narvasiā laikā.
Ventspils dāve (1943, 29. jūnijs), Ventspils Boks 46, 2

Atitēki: pilsētas kultūras nozares bibliotēkas inspektors b. Belova, 1. bibliotēkas vadītāja b. Filomenare un bibliotekāre b. Ozola apprecēšanas par pilsētas un lauku bibliotēkām semināru, kurš sākas Rīdīdē. Tajā bibliotēkas iepazīstinā ar atklātu pieeju grāmatu fondiem.
T. Boka foto

Pirms atklātās pieejas grāmatu plauktiem, lai apzinātu izlasīto grāmatu pret jaunu, vajadzēja pārcilāt grāmatu kaudzi abonementā vai arī ilgi meklēt nepieciešamo pa katalogiem

Mūzikas un nošu literatūras lasītava bija klavieres, stereoskaņotājs, kā arī divas skaņuplašu klausīšanās kabīnes

Lielu atsaucību guva bibliotēkas organizētās tikšanās pie kamina. Degot svecem, sprāksnot kamina bērzu šķīlām, risinājās sarunas ar bibliotēkas lasītājiem tuvākā lokā par grāmatu, par lasīšanu, par mūziku